

נצבים (281)

אבל בני ישראל יודעים שזה לא כך, אלא מטרת היסורים כמו שנאמר בפרשת נצבים (ל. א) "וְהִזְיָה כִּי יָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה... וְהִשְׁבַּתְךָ אֶל לְבָבְךָ... אֲשֶׁר הִדְיָתְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה", דהיינו שאנחנו מכירים שהקב"ה דוחה אותנו וכביכול הוא יצא לגלות ביחד עמנו ולא ח"ו השליכנו מאצלנו. *ספר "לחתך עליון"*

הַנְּסָפֹת לַה' אֱלֹהֵינוּ וְהַנְּגַלַת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לְעֵשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת (כט. כח) "הַנְּסָפֹת", ענייני מחשבה ביראת ה' ואהבתו "לה' אֱלֹהֵינוּ", צריך להיות מיוחד לה', ולא יראה מבחוץ את עבודתו, אלא בלתי לה' לבדו, אמנם "וְהַנְּגַלַת", מצוות מעשיות כגון לימוד תורה ותפילה, "לָנוּ וּלְבָנֵינוּ", יש לעשותם בגלוי ולא יסתיר מעשיו, כדי ששכניו יראו וידעו איך להתנהג. וזהו "אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת", כדי שהשכנים ידעו היאך לקיים ולעשות את התורה הזאת. *ספר "שיח הפרשה" בשם "מאור השמש"*

וּמַל ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לִבְךָ וְרַעְךָ (ל. ו) בפרשת עקב (י. טז) נאמר: "ומלתם את ערלת לבבכם", היינו שעל האדם עצמו מוטל לעשות זאת, ואילו כאן נאמר שהשם יתברך יעשה זאת? ברם, ההתחלה אמנם מוטלת על האדם, שצריך הוא להסיר את הערלה האוטמת את לבו, למען יהא ראוי לקלוט בקרבו את דבר השם ולכן נאמר שם: "ערלת לבבכם", אולם שהלב וגופו השתנה לחלוטין ויהפך מרע לטוב, דבר זה אינו נתון בידי האדם כי אם זקוק הוא לעזרת השם יתברך, ולכן נאמר כאן: "ומל ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ" ולא "את ערלת לבבך"

ספר "מעינה של תורה"

כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמֹּר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּה כִּי תָשׁוּב אֶל ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ (ל. ב) כאשר אדם משועבד לרצונותיו ותאוותיו, הרי ימצא להם כביכול סעד ותמיכה בפסוקי התורה, במדרשי חז"ל וכדומה, כי רצון האדם מטה את לבו לעקור דברי אלוקים חיים ולפרשם באופן שיתאים עם רצונותיו. לזאת מזהיר הכתוב ואומר: רק "כִּי תָשׁוּב אֶל ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ", בלא נגיעה ורצון עצמי, אז "כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמֹּר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּה", תראה באופן בהיר את אשר כתוב בספר התורה בלא לעוות את דברי התורה על פי רצונותיך ותאוותיך.

רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם (כט. ט)

פרשיות נצבים וילך האזינו נקראים בזמן שבין ראש השנה יום כיפור וסוכות. אמרו חז"ל (ר"ה טז): צדיקים נחתמים לאלתר לחיים, בינונים תלויים ועומדים עד יום הכיפורים, רשעים לאלתר למיתה. והנה מצאנו דבר פלא בפרשת "וילך" יש בה 30 פסוקים ובפרשת נצבים 40 פסוקים ובפרשת האזינו 52 פסוקים. פרשת וילך 30 פסוקים כנגד 30 יום של חודש אלול שבו הצדיקים ממהרים לשוב בתשובה. פרשת נצבים 40 פסוקים כנגד הבינונים שעדיין תלויים ועומדים עד יום כיפור, שהוא יום הארבעים מחודש אלול. ופרשת האזינו 52 פסוקים כנגד הרשעים שנזכרים לשוב רק בהושענא רבה יום ה 52 שהוא יום מסירת הפתקים. ואם זוכה לשוב בתשובה זוכה ל"וזאת הברכה" *ספר "להתעזר באהבתך"*

וַתִּרְאוּ אֶת שְׁקוּצֵיהֶם וְאֶת גְּלִילֵיהֶם (כט. טז)

לכאורה, למה משה היה צריך להאריך בלשונו, ולא אמר מיד: "פֶּן יֵשׁ בְּכֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ מְשֻׁפָּחָה אוֹ שֹׁכֵט אֲשֶׁר לִבּוֹ פְּנֵה הַיּוֹם... לְעַבֵּד אֶת אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם". יש לומר, שהלא לכאורה בני ישראל יתרעמו על משה מדוע הוא חושד אותם בחטא חמור כל כך, שיעבדו ע"ז, ולכן הקדים משה ואמר: "וַתִּרְאוּ אֶת שְׁקוּצֵיהֶם", שראיתם עובדי עבודה זרה, וזה עלול לגרום שגם בכם יש מי שעובד, כי מובא בתוספתא (שבועות פ"ג ה"ג): הרואה עובדי עבודה זרה מתחייב לראות, הרואה עושה מצוה זכה לראות, כלומר: דגבי עובדי עבירה, עצם מה שארע והוא ראה את העבירה, זה עצמו כבר לא טוב, ואילו גבי עושי מצוה מה שראם זכות הוא לו.

ספר "שבענו מטובך" רב חיים קניבסקי זצ"ל

ההבדל בין מבט היהודי והגוי על היסורים

וְאָמְרוּ כָּל הַגּוֹיִם... וַיִּשְׁלַכְם אֶל אֲרֶץ אַחֲרַת פְּיֹם הַזֶּה (כט. כג)

בפסוקים אלו רואים את ההבדלים בהתנהגות בין יהודי לנכרי (ע"פ ביאור האלשיך) הגוי גם אם הינו מאמין, כאשר יש איתו הנהגה של הסתר פנים הוא חושב שהקב"ה עזב אותו וממילא אינו מייחס כל מה שנעשה למה שיש עליו ללמוד מתוך המאורעות, לעומת יהודי שחי בהרגשה שהכל מאת השם. רואים זאת בפסוקים עצמם: חילוק גדול יש בין מי שזורק ומשליך החפץ החוצה למי שדוחפו מד' אמותיו, שכן הזורק ומשליכו נשאר עומד על מקומו ורק מרחיק את החפץ ממנו, מה שאין כן הדוחפו יוצא ביחד עם החפץ החוצה, זהו מובן הפסוקים: "וְאָמְרוּ כָּל הַגּוֹיִם... וַיִּשְׁלַכְם אֶל אֲרֶץ אַחֲרַת פְּיֹם הַזֶּה", כלומר שהגויים חושבים שכשהקב"ה הגלה את ישראל והשליכם מאצלו וממילא אינו נמצא עמם,

כי המצוה הזאת.... לא נפלאות הוא ממך ולא רחקה הוא (ל. יא)

רבותינו ביארו פסוק זה על התשובה, שאינה קשה וסבוכה, רק חרטה וידוי וקבלה לעתיד. והוסיף הרב "שערי שמחה" שהעבירה מכתומה את הנשמה. וכמו בכל כתם, אם אין מניחים לו להתיישן ומכבסים אותו מיד, מתנקה הבגד כליל ואין רישומו של הכתם ניכר. אבל אם מניחים לו להתייבש משתרש הוא בבגד, בבחינות: "אם תכבסי בנתר ותרבי לך בורית", ויש צורך בכיסוס וחבטה ושיפשוף ומירוק בבגד, ולענינו: ביסורים כדי למרק. וזהו שנאמר כאן: "פי המצוה הזאת", היא מצות התשובה "לא נפלאות הוא ממך", אינה קשה, אך בתנאי אחד: "ולא רחקה הוא", אם לא תדחה אותה, ותשוב מיד. "ספר מעיין השבוע"

לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה (ל. יב) יש לפרש על פי מה דאיתא בגמרא (ב"מ פו.): אם בהרת קודמת לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור, ספק הקב"ה אומרטהור. ומסופר שם דרבה בר נחמני כי הוה קא ניחא

נפשיה אמר טהור. והנה במתני' דנגעים (ד. יא) איתא בזה מחלוקת דת"ק סובר טמא, ורבי יהושוע חולק עליו. ופסק הרמב"ם כת"ק דבספק טמא. וכתב הכסף משנה, דאע"ג דאיתא בגמרא דכשנח נפשיה דרבה בר נחמני אמר שטהור, בכ"ז גם בזה אמרינן לא בשמים היא, כיון דבשעת יציאת נשמה אמר הכי והוי בכלל לא בשמים היא ואינו כדאי להוציא מכלל שבידינו דהלכה כת"ק. ונראה שדבר מדויק בפסוק שלפנינו: "לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה", כלומר, אף מה שנאמר בעת שעולים לשמים ג"כ לא בשמים היא, ואין זה נפסק להלכה. "ספר המאור שכתורה"

לבחור בחיים של "למען תחיה" ו"בחרת בחיים למען תחיה" (ל. יט)

ודאי שאם בוחרים בחיים, חיים מה הכוונה אפו בציווי לבחור בחיים "למען תחיה"? באר ה"תכלת מרדכי", אם נשאל אדם: מדוע אתה עובד? על פי רוב התשובה תהיה: כדי שיהיה לי מה לאכול. ולמה אתה אוכל? כדי שיהיה לי כוח לעבוד. ולמה אתה עובד? וכו'.... כך מסתובב הוא כל ימי חייו במעגל שאין לו סוף: אוכל כדי לעבוד, ועובד כדי לאכול.... הוא חי כדי לעבוד ולאכול. החיים עצמם אינם מטרה עצמית עבורו. על זה נאמר: "סביב רשעים יתהלכון" (תהלים יב. ט). על זה באה התורה ומלמדת אותו: "ובחרת בחיים!" אבל איזה חיים? חיים של "למען תחיה", חיים שהם עצם המטרה, חיים של עבודת ה'. אינך חי על מנת לאכול ואינך אוכל על מנת שתוכל לעבוד. אתה אוכל כדי לעבוד את ה'. עליך לשלם עבור אכילתך, ולכן מחובתך גם לעבוד, אבל כל זה עבור מטרה אחת ויחידה, עבודת ה'.

ספר "ומתוק האור"

הלכה: שמור ונעבד

פירות שביעית שלא הופקרו במחובר (שמור) יש הסוברים שהם אסורים באכילה ויש מתירים. פירות שגדלו כתוצאה מעבודות חקלאיות ואסורות בשביעית (נעבד), יש הסוברים שהם אסורים באכילה, ויש הסוברים שהם מותרים באכילה אם אין בהם איסור ספיחין, ולא נאסרו אלא לקנותם מן העבריין אפילו כשאין בכך איסור סחורה. בירושלים נהגו להחמיר ב'שמור' ו'נעבד'. לפיכך מי שהגיעו לידו קודם זמן הביעור פירות העץ או פירות האדמה שאין בהם איסור ספיחין או יין מ'שמור' או 'נעבד', אם הוא נוהג היתר ב'שמור' נעבד, רשאי להשתמש בפירות הללו.

ספר "פירות שביעית"

פתגם: הסימן לאהבה אמיתית הוא השכחה, כאשר אדם

שוכח את עצמו הוא חושב רק על מי שהוא אוהב.

ספר "שמחלה"

חקירה: ספק שאפשר לברר

הטעם שמחמירים בו הוא משום שלא נאמרו בו דיני רוב וחזקה, או שהיא חומרא מדרבנן משום שיכול לברר בקלות. (ברכת אברהם פסחים ד. ספק שאפשר לברר א)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: מאמר שלא נאמר

הגאון רבי ישעיהו פיק הצטיין בזכרונו המופלא, והיה בקי בעל פה בכל הש"ס והפוסקים. פעם אחת שאלוהו תלמידיו, היכן אמרו חז"ל את המאמר המיוחס להם: מכה אשר לא כתובה, זו מיתת צדיקים. השיב רבי ישעיהו מיניה וביה. עצם דבר זה הוא בבחינת מכה אשר לא כתובה, שכן מאמר חז"ל כזה לא נאמר כלל ואינו כתוב בשום מקום. "ספר חזקוני חלק ג' (דף קסט)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אליהו בן זהרה, אברהם בן רבקה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוח, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישירד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפורה לידיה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, משה בן מזל פורטונה, אליהו בן זהרה.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr